

Razne stvari.

Drobtine.

Umrli je 2. februvarja v Št. Vidu na Dolenjskem obče ljubljeni in spoštovani župnik prečastiti gospod

Matija Kulavic,
knezoškofijski svetovalec itd., ki je bil naš

osobni prijatelj, prijatelj slovenske mladine in ves čas zvest podpornik našemu listu. Bodi mu večni spomin!

V 22. dan marca pa je umrl preč. gospod Tomaž Žirovnik, župnik v Grahovem pri Cerknici, ki je bil tudi prijatelj in podpornik našemu listu. Bodi mu zemljica lahka in v miru naj počiva!

(Posebni spomini meseca aprila.)

V 2. dan aprila 1472. leta so bili Turki izpred Ljubljane odgnani.

V 4. dan aprila 1335. leta umrje Henrik, poslednji vojvoda Koroški; Koročan pride avstrijskim vojvodom v last.

V 6. dan aprila 1543. l. so pričeli Turki pod poveljništvom Muhameda II. oblegati Carigrad.

V 7. dan aprila 1374. leta se je ustanovilo vseučilišče v Pragi. — Ravno v ta dan 1871. leta je umrl slavni avstrijski admiral pl. *Tegetthof*, ki je 1866. leta pri Visu sijajno zmagal laško brodovje. (Natančneje o tem velmožu pripoveduje lanskega „Vrtca“ 3. število.)

V 8. dan aprila 1835. l. je umrl Viljem Humboldt, jeden najumnejših natoroznancev tega stoletja.

V 11. dan aprila 1806. leta se je porodil nemški pesnik Anastazij Grün t. j. grof Ant. Anersperg, rodom Ljubljčan. Za njegovega šolanja na Dunaji bil mu je nekaj časa učitelj preslavni naš pesnik Fran Prešeren.

V 12. dan aprila 1809. leta je vzela Inomost z naskokom Andrej Hofer.

V 14. dan aprila 1586. l. je ustanovil nadvojvoda Karol vseučilišče v Gradu.

V 16. dan aprila 1797. leta se je rodil v Marziliji sloveči državnik francoski: Thiers.

V 17. dan aprila je godovni dan cesarjeviča Rudolfa.

V 19. dan aprila 1713. leta je odločil cesar Karol VI. zvezo avstrijskih dežel s pragmatično sankcijo.

V 20. dan aprila 1736. l. je umrl princ Evgen.

V 23. dan aprila 1564. leta se je porodil Anglež Viljem Shakespeare (reci: Šekspir), največji dramatični pesnik vseh narodov. — Ravno v ta dan 1616. leta pa je umrl v Madridu jeden najslavnejših španskih pisateljev, Cervantes. Poglavitno njegovo delo je šaljiv roman: „Don Quixote“, ki je prestavljen malo ne na vse jezike izobraženih narodov.

V 24. dan aprila 1854. leta se je poročil naš cesar Fran Josip I. z bavarsko princezinja Elizabeto.

V 25. dan aprila 1859. leta se je otvoril Sueški kanal.

V 27. dan aprila se je porodil Morse, iznajdenik prvega telegrafa.

V 30. dan aprila 1847. l. je umrl sloveči avstrijski vojskovodja, nadvojvoda Karol.

A. G.

Céna.

Lehko tenka zlata péna

Se na oreh pilepi,

Vender majhna nje je céna

Ako jederca v njem ni.

Človek tudi se prijazno

Mnogi kaže vnanje lep;

A če srce ima prazno —

Kdor ga hvali, ta je slép.

Vekoslav Škoda.

Kratkočasnici.

* Učitelj so izpraševali slovnico in opazivši učenca, ki ni pazil, potrkajo mu na ramo, rekoč: „Kaj pa je to?“ Predno učitelj izgovoré, odgovori prestrašeni učenec: „Očetova kamižola, kadar pa si óni novo kupijo, bode ta moja.“

* Prosjak sreča dijaka na cesti in ga poprosi vbogajme. Ta se izgovarja, da mu nima kaj dati. A prosjak si ne dá dopovedati ter ga še dalje nadleguje. Dijak ga nato vpraša, če mu more menjati dvajsetico. Prosjak prikima in je takój pripravljen menjati mu dvajsetico. „Nu, potem ste bogatejši od mene, ker jaz ga nimam niti vinarja v žepu,“ reče dijak in otide.

Rešitev skakalnice in imena rešilcev v 3. „Vrtčevem“ štenilu.

Pozdravljam te, Daničica,
Ó ti presvitla zvezdica!
Prinesi nam vse beli dan,
In božjo čast oznani nam!
Prehódi se okrog zemlje,
Govóri tiho na sreč:
„Zaslišite ljudjé, za vas
Je ljubi Bog ustvaril nas!“

Prav so jo rešili: Gg. Samotarec v Idriji; Josip Benkovič, dijak v Ljubljani; Fr Kolbe, poštar na Vačah; Andrej Lavrič in Peter Vovk, učenca v Staremtrgu pri Loži. — Gospa Matilda Sebenikar na Rakeku in Emica Žerjav, učenka v Staremtrgu pri Loži.

Slovestvene novice.

Zopet imamo lepo vrsto knjižic pohvalno omeniti na tem mestu, kar tudi radi in z veseljem storimo:

* Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva, III. del. Spisal in založil Ant. Kržič, katehet. V Ljubljani. Tisk J. Blaznikovih naslednikov. 1883. 8° 172 str. — Takó se zove najnovejša knjiga za našo slovensko mladino, ki je ravnokar prišla na svitlo v lepej vnanjej obliki iz Blaznikove tiskarne. Tudi ta knjiga obsega, kakor nje I. in II. del, mnogo lepih zgodeb in resničnih zgledov bogoljubnih otrok

iz vseh časov krščanstva. Mi želimo, da bi tudi po tej knjigi segli slovenski čitatelji z onim veseljem, kakor so segli po I. in II. delu. Da naše bogoljubno ljudstvo rado čita omenjene knjige, v to nam je najboljši dokaz, da je bilo treba I. del rečene knjige spraviti že drugič v natis. Naj bi se tudi ta knjižica enako prvej in drugej prav hitro razširila po vsem Slovenskem in naj bi nas gosp. Kržič kmalu zopet razveselil s kácim novim delom iz svojega spretnega peresa, to je gotovo želja vsacega, komur je mar za pomnoženje poučnih knjižic za našo dobro slovensko mladino. — Cena knjigi je mehko vezanej 30 kr., trdo vezanej v platnenem hrbtu 40 kr., s poštnino po 5 kr. več.

* Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. del. Spisal in založil Ant. Kržič, katehet. Drugi natis. 8° 151 str. — Cena mehko vezanej knjigi 30 kr., trdo vezanej 40 kr. s poštnino po 5 kr. več. Knjige se dobivajo pri g. pisatelju in v katoliškej knjigotržnici v Ljubljani.

* Kršanski nauk za prvi in drugi razred. Sostavil Simon Zupan, katehet. Z dovoljenjem visokočast. knezoškofijstva. V Ljubljani, 1883. 8° 47 str. Cena 12 kr. Prodaja katoliška bukvarna v Ljubljani. — Ta knjižica za prvi pouk v krščanskem nauku je tako izvrstno sestavljena, da nam je ni treba še posebej priporočevati; prepričal se bode vsak, kdor koli se peča s krščanskim naukom otrok bodi si v šoli ali doma. Posebno pa še to knjižico priporočamo slovenskim materam, katere užé domá podučujejo nežne otročiče v prvih resnicah sv. vere, ter jih tako pripravljajo za poznejši nauk v šoli.

* Cerkevni obredi. Za ljudske šole. Sestavil Simon Zupan, katehet. Z dovoljenjem visokočast. knezoškofijstva. V Ljubljani, 1883. — Cena 20 kr. Prodaja katoliška bukvarna v Ljubljani. — Tudi te knjižice bilo nam je silno potreba, posebno pri podučevanju krščanskega nauka v naših ljudskih šolah. To obče pripoznano potrebo je dobro uganil naš trudoljubivi g. Simon Zupan, katehet v Škofjiloki, ter napisal knjižico, ki bode v veliko korist našej učečej se mladini po ljudskih šolah. Mi jo pozdravljamo z veseljem ter želimo najboljšega uspeha. Ker nam prostor danes ne dopušča, izpregovorili bomo pozneje še več ó tu navedenih knjižicah za prvi nauk v krščanskem nauku.

* Narodne Biblioteke snopič II., ki obsega nadaljevanje „Kranjske Čebelice“ prišel je ravnokar na svitlo in se doviva po 15 kr. zvezek. Ta vsotica je tako neznatna, da si to jako zanimivo delo vsak lahko omisli, kdor koli je prijatelj naše slovenske literature!

„Vrtčev“ izhaja 1. dnó vsacega meseca, in stoji za vsó leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo,“ mestni trg, šte. 9 v Ljubljani (Laibach).

Izdatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.